

.. Koolis veedab laps pea kolmandiku oma ööpäevast. Õpetaja jagab lastega klassiruumi ning möödub lugematul arvul kordi neist koridoris, sööklas või kooliõues. Nii saata just teie tähele panna märke, mis viitavad kiusamisele. Olgu selleks tobedate hüüdnimede panemine või omavaheline nügimine, meie võimuses täiskasvanutena on reageerida ja sekkuda. Koolidel on olemas käitumisjuhised, mida kiusamise korral teha ning enamikel ka tugipersonal, kelle abiga sekkuda ning lahendusi otsida. Igal koolil on oma noorsoopolitseinik, kellega saate ühendust võtta. Julgustan abi küsima kohe, kui ilmnevad esimesed märgid kiusamisest või abivajavast lapsest. Mida kauem kiusamine kestab, seda keerulisem on asjaosalisi sellest ringist välja saada. Eelmisel aastal lahenduseta jäänud kiusamised jätkuvad tõenäoliselt ka sel aastal. Eelmises koolis toimunud kiusamine võib ohvrit saata ka uues koolis. Teeme koos nii, et kiusamisele ei oleks koolis kohta ja pakume abi nii ohvrile kui kiusajale, sest sageli võib kiusaja olla ise kiusamise ohver.

Lapsevanemad, teie saate kodus rääkida lastega sellest, mis neile muret valmistab ja mida nad on koolis tähele pannud. Vahel pole vaja teha enam, kui leida see aeg, et oma last kuulata ja ehitada nii üles usalduslikku suhet temaga. On oluline, et lapsevanem selgitab, mida kiusamine tähendab, et laps oskaks seda koolis märgata. Ka siis, kui laps räägib kiusamisjuhtumitest, mis ei ole otseselt temaga juhtunud, tasub sellest teavitada kooli. Vahel juhtuvad inetud lood siis, kui õpetaja ei viibi klassis. Mõnikord toimub kiusamine sotsiaalmeedias ning õpetajal polegi võimalik sellega kursis olla. Koolimajas on ka kohti, kus õpetajaid polegi. Olgu selleks akendeta tualettruum, kus kellegi kiusamise eesmärgil pidevalt tulesid kustutatakse või pesuruum, kuhu kiuslikud noored võtavad kaasa mobiiltelefone, et teisi pildistada. Igasugune tagasiside lapsevanemalt aitab koolil lahendusi otsida kiusamise tõkestamiseks ja ennetamiseks. Enda lapse kuulamine ja toetamine võib lõpuks aidata ka neid noori, kellel pole kodus võimalik enda muredest rääkida.

Internetis on kõikidele kättesaadav ka [Ohutusraamat](#), mis on loodud 1. klassi minevate laste vanematele toetava materjalina turvalise kasvukeskkonna kujundamiseks.

Palun levitage laste seas infot ööpäevaringsest lasteabi telefonist **116 111**, kuhu lapsed saavad ise mure korral iga hetk helistada.

*Turvalist kooliaasta algust soovides
Noorsoopolitseinik Andrea Rebane*